

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/Fødevarestyrelsen/3.2 /2.1

J.nr. PD 07-611/EU14-000009

16. maj 2008

PLM/MISC/MICL/TAER

FVM 535

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionen forventes snarest at fremsætte forslag til gennemførelsesbestemmelser til den nye økologiforordning. Den nye økologirådsforordning skal anvendes fra den 1. januar 2009. Inden ikrafttræden skal de eksisterende gennemførelsesbestemmelser revideres med henblik på at blive tilpasset den nye økologirådsforordning.

Det forventede forslag behandles i en procedure III i Den Stående Komité for Økologisk Landbrug. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen gennemførelsesbestemmelserne. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget til gennemførelsesbestemmelserne uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle forslaget på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede gennemførelsesbestemmelserne.

Det forventede forslag forventes sat til afstemning på møde i Den Stående Komité for Økologisk Jordbrug den 26.-27. maj, alternativt i juni eller juli 2008.

På grund af den øgede harmonisering kan det forventede forslag have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i EU som helhed. En vedtagelse af det forventede forslag har nationale lovgivningsmæssige konsekvenser, da bekendtgørelserne på økologiområdet vil skulle revideres som en konsekvens af de reviderede gennemførelsesbestemmelser. Udover disse konsekvenser for de nuværende, danske regler, skønnes det forventede forslag ikke at have væsentlige konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet samlet set eller det samlede beskyttelsesniveau i Danmark.

Regeringen agter at stemme for forslaget, idet man arbejder for,

- harmonisering på det højst mulige niveau,
- at reglerne ikke medfører ekstra byrder for erhverv og myndigheder,
- at kontrollen bør være risikobaseret, og ikke bør svækkes.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/Fødevarestyrelsen/3.2 /2.1

J.nr. PD 07-611/EU14-000009

16. maj 2008

PLM/MISC/MICL/TAER

FVM 535

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning vedrørende gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter med hensyn til økologisk produktion, mærkning og kontrol.

KOM-dokument foreligger ikke**Resumé**

Den nye økologirådsforordning skal anvendes fra den 1. januar 2009. Inden ikrafttræden skal de eksisterende gennemførelsesbestemmelser revideres med henblik på at blive tilpasset den nye økologirådsforordning. Kommissionen forventes snarest at fremlægge forslag til gennemførelsesbestemmelser til den nye økologiforordning. Det forventede forslag skønnes samlet set ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, men den øgede harmonisering kan højne beskyttelsesniveauet i EU.

Baggrund

Da den nye økologirådsforordning skal anvendes fra den 1. januar 2009 forventes Kommissionen snarest at fremsætte forslag til gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter med hensyn til økologisk produktion, mærkning og kontrol.

Forslaget forventes fremsat med hjemmel i art. 38 i Rådets forordning (EF) nr. 834/07 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91.

Det forventede forslag behandles i en procedure III i Den Stående Komité for Økologisk Landbrug. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen gennemførelsesbestemmelserne. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget til gennemførelsesbestemmelserne uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret

flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle forslaget på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede gennemførelsesbestemmelserne.

Det forventede forslag forventes sat til afstemning på møde i Den Stående Komité for Økologisk Jordbrug den 26.-27. maj, alternativt i juni eller juli 2008.

Nærhedsprincippet

Det forventede forslag er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Den nye økologirådsforordning skal anvendes fra den 1. januar 2009. Inden denne dato skal de eksisterende gennemførelsesbestemmelser revideres med henblik på at blive tilpasset den nye økologirådsforordning.

De gældende gennemførelsesbestemmelser, der er fastsat i bilagene til Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 (den gældende økologiforordning), foreslås overført stort set uændret til de nye gennemførelsesbestemmelser.

Den nye økologirådsforordning udvider anvendelsesområdet til også at omfatte akvakultur og vin. Men gennemførelsesbestemmelser til disse nye områder vil først blive udarbejdet på et senere tidspunkt. Indtil der fastsættes harmoniserede regler på disse områder, kan nationale regler anvendes.

Det forventede forslag forventes at anerkende, at undtagelser kan være nødvendige for at sikre fleksibilitet således, at økologien fortsat kan udvikle sig i alle medlemslande uanset meget forskellige forudsætninger for at drive økologisk produktion.

Efter den nye økologirådsforordning kan Danmark ikke længere fastsætte strengere regler på økologiområdet, med mindre de strengere regler gælder generelt og ikke kun på økologiområdet.

Som eksempler på danske, strengere regler, der eventuelt ikke vil kunne opretholdes, er:

- Efter de danske regler må en jordbrugsbedrifts samlede kvælstofbrug i husdyrgødning og anden organisk gødning ikke overstige 140 kg total-N pr. ha harmoniareal pr. planperiode, mens EU-reglerne tillader 170 kg N fra husdyrgødning pr. ha.
- Efter de danske regler kan kød kun sælges som økologisk, når det stammer fra dyr, der er født som økologiske. EU-reglerne tillader, at også kød fra dyr, der har gennemgået omlægningsperioden, kan sælges som økologisk. Der kan dog fortsat kun indsættes ikke økologiske dyr, når økologiske dyr ikke er til rådighed.

- Efter de danske regler skal søer med smågrise have adgang til græsarealer i sommerperioden, mens EU-reglerne umiddelbart kun stiller dette krav i forhold til planteædere.
- Efter de danske regler er det kun svin, der kan slutopfedes uden adgang til græsarealer, mens EU-reglerne også giver mulighed for slutopfedning af planteædere.
- Efter de danske regler er der fastsat en række særlige velfærdsregler for fjerkræ, mens EU-reglerne ikke har en tilsvarende detaljeret regulering.
- Efter de danske regler er der særlige velfærdsregler for transport til slagtning og slagtning af økologiske svin og kvæg, mens EU-reglerne ikke har en tilsvarende detaljeret regulering.

Hvis erhvervet i Danmark vurderer, at de fælles EU regler ikke er på et tilstrækkeligt højt niveau, vil erhvervet dog selv have mulighed for at lave private regler og herunder også et privat kvalitetsmærke.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om forslaget.

Gældende dansk ret

Området er reguleret af reglerne i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler med senere ændringer samt bekendtgørelse nr. 244 af 2. april 2004 med senere ændringer (økologibekendtgørelsen), bekendtgørelse nr. 1089 af 12. december 2003 om registrering i database for økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale og bekendtgørelse nr. 1089 af 12. december 2003 om foderstoffer til anvendelse i økologisk akvakulturbrug, samt bekendtgørelse nr. 605 af 15. juni 2006 om økologiske fødevarer m.v. og bekendtgørelse nr. 114 af 23. februar 2004 om økologisk akvakulturbrug

Konsekvenser

På grund af den øgede harmonisering kan det forventede forslag have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i EU som helhed. Udover de tidligere nævnte konsekvenser for de nuværende, danske regler, skønnes det forventede forslag ikke at have væsentlige konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet samlet set eller det samlede beskyttelsesniveau i Danmark.

En vedtagelse af det forventede forslag har således nationale lovgivningsmæssige konsekvenser, da bekendtgørelserne på økologiområdet vil skulle revideres som en konsekvens af de reviderede gennemførelsesbestemmelser.

Høring

Notatet har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug). Landbrugsraadet henviser i høringssvar den 16. maj 2008 på vegne af bl.a. Dansk Landbrug, Økologisk Landsforening, Mejeriforeningen og Dansk Svineproduktion i første omgang til tidligere fremførte bemærkninger til kommende gennemførelsesbestemmelser. Derudover finder organisationerne, at hensigten i forordningen, om at detailreglerne skal fastlægges på et meget højt niveau skal fastholdes. Mulighederne for fortsat udvikling af den økologiske produktion skal sikres. Samtidig skal muligheden for at anvende den nye forordnings regler om fleksibilitet forvaltes restriktivt.

Organisationerne finder endelig, at de nye bestemmelser skal sikre harmonisering og i videst muligt omfang bevare de gældende danske bestemmelser om området, herunder bl.a. det samlede kvælstofbrugsforbrug, adgang til græsarealer for dyr i sommerperiode, indsættelse af ikke-økologiske dyr og salg af kød fra disse dyr.

DI fødevarer finder det positivt, at der med den nye forordning lægges op til yderligere harmonisering af økologireglerne i EU. Dette forventes at lette den interne samhandel betydeligt. DI fødevarer påpeger, at den nuværende situation med store forskellige i nationale regelsæt og ikke mindst den forhindring, som forskellige kontrolorganer har udgjort, har været til stor skade for samhandlen. DI Fødevarer vurderer, at der er et stort uudnyttet potentiale i afsættningen af danske økologiske varer i EU-25. Derfor er alle tiltag, der kan forbedre samhandlen velkomne og nødvendige. DI Fødevarer finder det på den baggrund meget positivt, at der ikke vil være mulighed for indførelse af strammere nationale regler, da dette vil udvande harmoniseringsformålet.

Foreningen af Danske Spiritusfabrikanter bemærker, at Kommissionens forventede forslag stiller krav om, at fonten ved angivelse af kontrol kode nr. og råvare oprindelse skal være minimum 3 mm. Foreningen af Danske Spiritusfabrikanter finder en sådan font størrelse voldsomt stor, og vurderer det tilstrækkeligt, hvis kravet (i lighed med gældende mærkningsregler) er, at teksten skal være "let læselig" og "klart synlig". Dette styrkes yderligere af, at der er præciseret en placering af begge informationer, og ved at identificere logoet ser forbrugeren således samtidig de øvrige informationer.

LO udtrykker bekymring for gennemførelsesbestemmelserne, da man finder, at de forventede foreslåede bestemmelser får negative konsekvenser for den danske regulering af økologisk landbrug og produktion. LO finder, at de foreslåede gennemførelsesbestemmelser kan få konsekvenser i forhold til den politiske diskussion om EU's hensyn til forbrugerne og medvirke til, at forbrugernes tillid til Ø-mærket undergraves, samt at den goodwill og det gode omdømme, som erhvervet igennem de seneste år har opbygget forsvinder. LO er af den opfattelse, at der ikke er brug for via EU-regulering at sætte spørgsmålstejn ved det etiske grundlag for økologisk landbrug og produktion. LO opfordrer derfor regeringen til at arbejde for, at de foreslåede ændringer ikke får negative konsekvenser i Danmark, eller at de foreslåede ændringer som minimum forelægges Rådet og Europa-Parlamentet.

3F kan støtte de foreslåede ændringer.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig positivt til en øget harmonisering på økologiområdet. Der er dog visse punkter i forslaget, hvor regeringen fortsat vil arbejde på forbedringer af forslaget således, at harmoniseringen sker på det højst mulige niveau og således, at de strengere danske regler i videst mulige omfang kan videreføres.

Det erkendes, at der på en række områder stadig kan være behov for undtagelser og overgangsordninger. Der er således brug for en vis fleksibilitet for, at økologien fortsat kan udvikle sig i alle medlemslande uanset meget forskellige forudsætninger for at drive økologisk produktion. Undtagelsesmulighederne bør dog forvaltes strengt og i videst mulige omfang være tidsbegrænset.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget er i høj grad udtryk for et kompromis og forventes at få bred opbakning.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Der er den 25. oktober 2007 oversendt notat og grundnotat til Folketingets Europaudvalg for så vidt angår Kommissionens spørgeskema vedrørende gennemførelsesbestemmelserne, der har været en del af det forberedende arbejde. Notaterne er ligeledes oversendt til Folketinget Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.